

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

The Satisfaction of Parents towards the Management of the Administration of School Under the Mahasarakham Education Service Area Office 1

ธัชชัย จิตรนันท์¹

Thatchai Chittranun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้านคือ คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารของโรงเรียน โดยการทดสอบค่าที และค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของผู้ปกครอง, การบริหารสถานศึกษา

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Faculty of Education, Mahasarakham University

Abstract

The purposes of this study to study and compare the satisfaction of parent towards the management of the Administration of School under the Mahasarakham Educational Service Area Office 1, regarding five individual aspects including ; academic aspects, teacher aspects, school environment. Student behaviors and the relationship between school and parents. The participants were 365 parents of students. The instrument utilized in the research was a set of questionnaire developed by the researcher. The reliability of the research instrument was.93. The statistical data used in the analysis consists of percentage, mean, and standard deviation. The comparison of satisfaction of parent towards the management was accomplished by t-test independence and one-way analysis of variance. The data analysis yielded the following results. The parents showed a high level of satisfied with the Administration of School Under the Mahasarakham Education Service Area Office 1 in all the individual aspects. The comparison of satisfaction of different level of education and occupation showed insignificant differences both in the overall motivation and in accordance with the satisfaction aspects.

Keywords: Satisfaction of parent, school administration

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อบุคคล สังคม ประเทศชาติ และต่อโลกเป็นอย่างยิ่ง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมนุษย์ที่อาศัยโลกอยู่จะต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาสำหรับการพัฒนาตน เมื่อสมาชิกของสังคมได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว สังคมและประเทศชาติรวมทั้งโลกด้วยก็จะได้รับการพัฒนาต่อไปด้วย (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2551: 2) และการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นแล้วถ้ามีการจัดการศึกษาที่ดีย่อมนำไปสู่การพัฒนาของชาติให้มีคุณภาพ คิดเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิถีคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรมจริยธรรมทั้งสามสามารถนำเทคโนโลยีและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานให้เกิดความสมดุลในการยกระดับคุณภาพชีวิต ในฐานะที่เด็กเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุด ความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ความรู้ความสามารถและพลังกำลังของเด็กเป็นตัวกำหนดอนาคตของประเทศ เด็กจะต้องได้รับการคุ้มครอง ป้องกันดูแลเอาใจใส่ โรงเรียนเป็นหน่วยการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน การดำเนินงานของโรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตรให้ครบทุก ๆ ด้าน (บวร เทศารินทร์ และคณะ, 2557: 50-61) โดยใช้ปัจจัยในการบริหารตามกรอบภาระงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป รวมทั้งต้องมีการประสานงานให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ การ

กำหนดนโยบายและแผนพัฒนา การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำหลักสูตร กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน สนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษา พิทักษ์สิทธิเด็กและพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพ คลอดจนเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหาร ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสืบสานวัฒนธรรมของชาติ โดยมีโรงเรียนเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเกิดขึ้นกับความต้องการของสังคมรับใช้และบริการสังคม ชุมชน (พินิจดา วีระชาติ, 2542: 6) อีกทั้งในการจัดการศึกษานั้นต้องถือว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด ซึ่งต้องพัฒนาชีวิตคนอย่างครบถ้วนทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจในวิชาการต่างๆ การพัฒนาความคิด และสติปัญญา การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมให้อยู่ในทิศทางที่ถูกที่ควร การสร้างทัศนคติค่านิยมที่ถูกต้อง การสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมให้เกิดขึ้นในชีวิตของผู้เรียน เป็นการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างเป็นองค์รวม (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543: 60) และยังต้องพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคมและชุมชน ควรพัฒนาโรงเรียนให้ไม่แปลกแยกจากชุมชน ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นให้สัมพันธ์กับภูมิปัญญาที่อยู่ในชุมชน ควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนให้มากขึ้น ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในโรงเรียน และเพิ่มความรู้ทางวิชาการสอดแทรกเข้าไปในภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งยิ่งขึ้น (จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส, 2542: 4)

จากคำกล่าวข้างต้น ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ชุมชนและผู้ปกครองจึงได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและจัดการศึกษาในโรงเรียน โดย

เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้การดำเนินงานและเสนอแนวทางในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่างก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ “การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน” ดังนั้นผู้ปกครองและโรงเรียนจำเป็นต้องปรึกษาหารือและรับทราบปัญหาของกันและกัน ร่วมมือกันทำให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามแนวทางที่ถูกต้อง แต่การดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมายังไม่สร้างให้นักเรียนเกิดความผูกพันกับชุมชน นักเรียนยังไม่ค่อยเกิดความสำนึกที่จะร่วมรับผิดชอบ และในปัจจุบันผู้ปกครองต่างไม่แน่ใจในคุณภาพของโรงเรียนแต่ละแห่งว่ามีมาตรฐานเท่าเทียมกันเพียงใด ปัญหาเหล่านี้ควรจะต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของโรงเรียนโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการอย่างเดียวยังไม่สามารถมองเห็นปัญหาทุกด้านได้ แต่ถ้าได้มีการศึกษาจากชุมชนหรือผู้ปกครองนักเรียน จะช่วยให้สามารถมองเห็นปัญหาจากทิศทางต่างๆ กระจ่างชัดยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 39-40) ซึ่งผู้ปกครองนอกจากจะคอยอบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัว มีความรัก ความเข้าใจ และให้ความอบอุ่น ผู้ปกครองยังเป็นองค์ประกอบในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความร่วมมือ วางแผนกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษา (วรวิช เรือนคำงาม, 2553: 3) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นสถานศึกษาที่ได้ชื่อว่า มีบทบาทและมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตรให้ครบทุก ๆ ด้าน ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง ข้างต้น และได้ดำเนินการกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไป และเพื่อให้

ได้ข้อมูลเชิงสะท้อนในทางการจัดการบริหารสถานศึกษาโดยตรง ผนวกกับข้อมูลที่ได้จากชุมชน สังคม และผู้ปกครอง ซึ่งสามารถศึกษาได้จากความพึงพอใจที่สะท้อนจากผู้ปกครองที่มีให้ต่อโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ถ่ายทอดความรู้และดำเนินการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของเขาเหล่านั้นโดยตรง จึงมีอาจเสี่ยงได้ว่าข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อที่จะได้ทราบว่าผู้ปกครองและชุมชน มีความพึงพอใจในการบริหารสถานศึกษา และเพื่อให้จัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของคนที่อยู่ในพื้นที่อย่างจริงจัง ซึ่งจะนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษา การวางแผนการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดผลดีแก่นักเรียน ให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่น ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

สมมุติฐานการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปพัฒนาในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการปรับปรุงการบริหารได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกับความต้องการของผู้ปกครอง
3. เป็นข้อมูลให้กับผู้บริหาร สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและดำเนินการบริหารจัดการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสมต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 5,154 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie และ Morgan) จำนวน 365 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 ระดับการศึกษา ได้แก่ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.2 อาชีพ ได้แก่ 1) รับราชการ 2) บริษัทเอกชนและธุรกิจส่วนตัว 3) เกษตรกร และ 4) อื่นๆ

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน 4) ด้านพฤติกรรมนักเรียนและ 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้การวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างเครื่องมือเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ และประเมินค่า 5 ระดับ

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำแบบสอบถามและคำถามปลายเปิดไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาความเชื่อมั่นแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์

ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจมาทำการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตลอดจนการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความพึงพอใจ

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ กรณีตัวแปร 2 กลุ่ม ค่าวิเคราะห์ใช้ t- test

และ มากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หากมีผู้ปกครองความพึงพอใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	MEAN	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านวิชาการ	4.20	0.44	มาก
2. ด้านครูผู้สอน	4.45	0.43	มาก
3. ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน	4.32	0.42	มาก
4. ด้านพฤติกรรมนักเรียน	4.18	0.48	มาก
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง	4.39	0.38	มาก
รวม	4.31	0.33	มาก

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=4.45$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.43$) ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ($\bar{X}=4.37$) ส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ

ด้านพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X}=4.18$)

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผล มีดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะโรงเรียนได้นำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และหลักการบริหารตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษามาเป็นหลักในการวางแผนการบริหารงานต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการบริหารงานของสถานศึกษา ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจ ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความตื่นตัว ให้ความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสม มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งครูผู้สอนใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์ (2550: 56) ซึ่งศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอม่วงสามสิบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านพฤติกรรมนักเรียน เพราะผู้ปกครองมองเห็นครูผู้สอนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน ให้ความรักและความเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด จึงมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการต่างๆ ดันของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทน์ โดพูล (2550: 89) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากทุกกรณี เพราะโรงเรียนใช้หลักการมีส่วนร่วม (Participation) โดยทุกคนในหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับวัย ความสนใจของผู้เรียน มีการรายงานผลการเรียนของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญาภา สุทธิวงศ์ (2550: 105) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนุ้มประสงค์วิทยา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านครูผู้สอน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เพราะว่าครูวางตนเหมาะสมและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้านให้กับนักเรียน มีความรู้ด้านวิชาการ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เป็นผู้นำในเชิงวิชาการ สามารถนำวิชา ความรู้ไปถ่ายทอดให้นักเรียนจนเกิดการเรียนรู้ และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของนักเรียน สอดคล้องกับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 20) กล่าวว่าลักษณะของครูที่ดีที่สังคมต้องการมีด้วยกัน 7 ด้าน คือ ด้านความประพฤติ ความรู้ทางด้านวิชาการ ความสามารถในการสอน ความรับผิดชอบและการปกครองนักเรียน มนุษย์สัมพันธ์ บุคลิกภาพ และการทำงานนอกเวลาหรืองานอดิเรก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสม มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีบุคลิกภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทน์ โทพูล (2550: 89) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีอาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอ มีความพึงพอใจมากที่สุด เพราะโรงเรียนชุมชนหนองเม็กมีการกำหนดแผนงาน โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีอาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอ สนามเด็กเล่นและสวนหย่อมมีความร่มรื่น สะอาดสวยงาม เป็นระเบียบ มั่นคง

ปลอดภัย ปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ สอดคล้องกับ อรุณชัย กัณฑภา (2548: 21) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านในสถานศึกษาส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีหมายถึง ส่วนประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความปลอดภัยมีแรงจูงใจและเกิดความสุข ความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อ ขาดความอบอุ่น และบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรทิน พะลายานนท์ (2552: 96) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนพิทักษ์นครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ในระดับมาก

1.4 ด้านพฤติกรรมนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาในด้านพฤติกรรมนักเรียนทุกกรณี อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อประพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงให้เห็นปรากฏแก่สายตาบุคคลอื่นๆ ได้แก่ การช่วยกิจกรรมของโรงเรียน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ รู้จักการให้และเสียสละสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นความคาดหวังทั้งของโรงเรียนและผู้ปกครองที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เนื่องจากความคาดหวังของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียน คือ ปฏิบัติตามระเบียบและหลักปฏิบัติของโรงเรียน มีความประพฤติและมารยาทดี ดูแลเอาใจใส่ตนเองและทรัพย์สินให้ปลอดภัย เอาใจใส่การเรียนรู้ใฝ่หาความ

รู้อยู่เสมอ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แก้ไขปัญหาอย่างสงบและมีเหตุผล ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชน และเครือข่าย สุจริตจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความเป็นประชาธิปไตย กล้าแสดงออก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทน์ โดพูล (2550: 89) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านพฤติกรรมนักเรียนในระดับมาก

1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจครูและนักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน และโรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการติดต่อภารกิจต่างๆ กับโรงเรียนเป็นอย่างดี และรวดเร็วในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่า การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน จะให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสม่ำเสมอ เช่น การแข่งขันกีฬา การพัฒนาชุมชน การบริจาคสิ่งของต่างๆ การจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนยังให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองที่เข้ามาติดต่อภารกิจกับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้สรุปผลว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนสามารถแสดงบทบาทของการให้และการรับความร่วมมือการสนับสนุนและความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญาภา สุทธิวงศ์ (2550: 65) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการ

บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนุ่มประสงค์วิทยา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

2.1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีการจัดการศึกษาที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับนักเรียนและงานวิชาการอยู่เสมอ โดยมีการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายในหมู่บ้าน ทำให้ผู้ปกครองได้รับทราบความเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมและผู้ปกครองนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ เหมพรม (2552: 79) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ เนื่องมาจากระบบในการบริหารสถานศึกษานั้น เป็นลักษณะการจัดการในภาคราชการที่ไม่เหมือนเอกชน มีระบบและขั้นตอนการดำเนินการที่ซับซ้อน และผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ จึงพอที่จะมีความเข้าใจในการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนทั้งนี้ การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน มีความก้าวหน้าล้ำสมัย มีภาวะแห่งการแข่งขันที่สูงมาก ดังนั้นผู้ปกครองจึงมีความมุ่งหวังอยู่เสมอว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีความก้าวหน้า มีการพัฒนา การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถอบรม สั่งสอนให้ บุตรหลานเป็นเด็กดี มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตในอนาคตได้ จึงได้รับความไว้วางใจ จากผู้ปกครองให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาให้แก่ บุตรหลานด้วยความเต็มใจ และพร้อมที่จะมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกุล ฉวีวรรณ (2546: 69) ได้ศึกษาเรื่องความ พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน บำรุงปัญญา อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่นักเรียนที่ประกอบอาชีพ ต่างกันมีความพึงพอใจการจัดการศึกษาของโรงเรียน บำรุงปัญญาในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05 และเมื่อพิจารณาการจัดการศึกษา ในแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ การจัด

การศึกษาของโรงเรียนบำรุงปัญญา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรเน้นในด้านการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเอาใจใส่ต่อการเรียนและนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษาจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจเอาใจใส่การเรียนและรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรมีแผนงานโครงการรองรับ มีระบบข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจนของนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นำข้อมูลสะท้อนผลจากผู้ปกครองเข้าสู่การพัฒนากระบวนการจัดการบริหารการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเพิ่มระบบการติดตาม นิเทศและประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผลและความคาดหวังของผู้ปกครองหรือปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาในระดับอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์. (2543). *การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมีเดีย จำกัด.
- คเชนพงษ์ สุมาลัยโรจน์. (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส. (2542). *โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า: ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา*. *วารสารวิชาการ 2*, 8.
- จันทน์ ไตพุล (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- บุญญาภา สุทธิวงศ์. (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนุ้มประสงค์วิทยา จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- บวร เทศารินทร์ วาสนา กังวานเลิศ และนิรมล ศตวุฒิ. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(4), 50-61.
- พนิชดา วีระชาติ. (2542). *การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน*. กรุงเทพฯ: บริษัท โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์ จำกัด.
- เพิ่มศักดิ์ เหมพรม. (2552). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2551). *จิตวิทยาเพื่อการสร้างสัมพันธภาพทางสังคม*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- วรวิช เรือนค่างาม. (2553). *ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดชำป่างาม (สายรัฐประชาสรรค์) สพป.ฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรทิน พะลายานนท์. (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนพิทักษ์นครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิคจำกัด.

อรุณชัย กัณทภา. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.